

අමිල පින්ත රෝගය

උපාලි පිලිපිටිය

අධ්‍යක්ෂ

බ.අ. ආයුර්වේද පර්යේෂණායතනය

තාවිත්ත

මහරගම

මගේ බඩ දනවා, කෑම කෑ විට බඩ ඊදෙනවා, ඇඹුල් රසට, ලුණු රසට, තිත්ත රසට හෝ පල් රසට උගුරට එනවා. සමහර විට කට තිත්ත රසයි. උදේට ඇහට පණ තැහැ. කෑම කන්ඩ බයයි. හටසට බඩ පුරවා දනවා. උගුර දනවා. පපුව දනවා. මල බද්ධය පවතිනවා. සමහර විට මල පහකරන විට දැවිල්ලක් හට ගන්නවා. හිසේ කැක්කුමක් නියෙනවා. අනේ මන්ද මහත්තයෝ බෙහෙතූන් කොතෙකූන් බිවා. ඇක්ස්පේ කළා. ලේ බැලුවා. කිසි ලෙඩක් තැහැල්ලු. මානසික ලෙඩක්ලූ. පිලිකාවක්ද කියලත් බය හිතෙනවා. මේ කියන්නේ මැද විශේ රෝගියෙක්. මේ ලකුණු බොහෝ රෝගවල ලක්ෂණ වශයෙන් ඇතත් ප්‍රධානම රෝගය වන්නේ අමිල පින්ත රෝගයයි. මීට හේතුව පින් කොටස් අති අමිලතාවයට පත්වීමයි.

අධිකව ආහාර ගැනීම, අධික මිරිස් වැනි කටුක ද්‍රව්‍ය ආහාරයට ගැනීම, කෑ ආහාර දිරවීමට පලමු තැවත ආහාර ගැනීම, නිතර නිතර තේ කෝපි බීම, හය, ක්‍රෝධ, ජෂ්‍යා වැනි මානසික වේග, මානසික කනස්සලු හාවය, අධිකව හා හිස්බඩ මත්පැන් ගැනීම ආදිය රෝගයට හේතුවේ.

මෙම රෝගය ඇත්නම් අධිකව තේ කෝපි බීම, අති ශීතල ජලය පානය කිරීමෙන් වැලකී සිටීම, සුදට ඉටු ආහාර ගැනීම, අව්වාරු විනාකිරී, මිරිස්, බැඳුම් ආදී ආහාර පාන වලින් වැලකීම, නිතර උණුදිය පානය කිරීම ආදියෙන් රෝගය සැහෙන දුරට පාලනය කරගත හැකිවේ. පතෝල, වැටකොළ, අළුකෙසෙල් වැනි ආහාර වර්ග ගැනීම, තැම්බුම් හොඳි පානය කිරීම ආදියත් ගුණයි. පාන් කෑමද අගුණය. අමුඉගුරු යුෂ මේස හැඳි දෙකක් මී පැණි සමග හෝ සීනි සමග බීමෙන් මෙම රෝගය බොහෝ දුරට සුවවේ. එහෙත් යම් හෙයකින් ආමාගයේ තුවාල නිසා මෙම රෝග ලක්ෂණ ඇති වෙනවා නම් අමු ඉගුරු යුෂ බිඳු විට බඩ දැවිල්ල හට ගන්නවා ඇත. මානසික කනස්සලු හාවයෙන් තොරව සිටීමත් මේ රෝගය සුව කර ගැනීමට අතිශයින් හේතුවේ. පුහුල්, කරවිල, දියලබු, කැකිරි, පිපිඤ්ඤ වැනි ආහාර වර්ගයන් මෙහිදී ගුණ දේ. කෙසේ වුවද, රෝගය උත්සන්න වේ නම් වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ගත යුතුවේ.

අධිකව ආහාර ගැනීම, අධික මිරිස් වැනි කටුක ද්‍රව්‍ය ආහාරයට ගැනීම, කෑ ආහාර දිරවීමට පලමු තැවත ආහාර ගැනීම, නිතර නිතර තේ කෝපි බීම, හය, ක්‍රෝධ, ජෂ්‍යා වැනි මානසික වේග, මානසික කනස්සලු හාවය, අධිකව හා හිස්බඩ මත්පැන් ගැනීම ආදිය අමිල පින්ත රෝගයට හේතුවේ.